

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Nelli Moldoveanu, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ghenadie Rabei împotriva Nelli Moldoveanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de către Nelli Moldoveanu împotriva lui Ghenadie Rabei cu privire la anularea actelor juridice,

împotriva încheierii din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de către Nelli Moldoveanu,

constată:

La 20 iunie 2013 Ghenadie Rabei s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Nelli Moldoveanu, prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 505 000 euro, 1 650 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 29 ianuarie 2014 Nelli Moldoveanu a depus cerere reconvențională împotriva lui Ghenadie Rabei, prin care a solicitat anularea contractelor de împrumut din 25 iunie 2006, 20 octombrie 2006, 10 februarie 2007, 25 decembrie 2011 și 10 octombrie 2011, a contractului de vânzare-cumpărare din 26 ianuarie 2012, încheiate între Ghenadie Rabei și Nelli Moldoveanu. (f.d. 129-135, vol. I)

Prin hotărârea din 16 februarie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, mun. s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Ghenadie Rabei. S-a încasat din contul Nelli Moldoveanu în beneficiul lui Ghenadie Rabei suma de 505 000 euro, în lei moldovenești la cursul BNM la momentul executării hotărârii, 1 650 000 lei cu titlu de datorie și suma de 28 060 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a respins cererea reconvențională depusă de către Nelli Moldoveanu, ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la Nelli Moldoveanu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 15 000

lei. S-a menținut măsura de asigurare aplicată prin încheierea din 21 iunie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, până la intrarea hotărârii în vigoare, după care se va anula. (f.d. 95, 98-101, vol. II)

La 13 martie 2017 Nelli Moldoveanu, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, a declarat apel împotriva hotărârii din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 97, vol. II)

Prin încheierea din 07 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs apelului declarat de către Nelli Moldoveanu, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii și s-a acordat apelantei termen până la data de 04 octombrie 2017, ora 10:00 să prezinte apel motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 11 250 lei. (f.d. 106-108, vol. II)

La 02 iunie 2017 Nelli Moldoveanu, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii a depus apel motivat, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, deoarece se află într-o stare economică-financiară dificilă. (f.d. 110-118, vol. II)

Prin încheierea din 31 octombrie 2017 s-a respins cererea apelantei Nelli Moldoveanu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Nelli Moldoveanu și s-a acordat termen până la 19 decembrie 2017, ora 12:00 pentru a prezenta dovada achitării taxei de stat în mărime de 18 750 lei. (f.d. 135-137, vol. II)

Prin încheierea din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel declarată de către Nelli Moldoveanu, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea din 31 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău. S-a remis apelantei Nelli Moldoveanu cererea de apel cu toate documentele anexate. (f.d. 142-144, vol. II)

La 03 aprilie 2019 Nelli Moldoveanu, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, a declarat recurs împotriva încheierii din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat repunerea în termen a recursului, casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei pentru examinarea apelului în alt complet de judecată. (f.d. 146-148, vol. II)

În motivarea recursului recurenta a indicat că la data de 19 decembrie 2017 nu a fost prezentă la pronunțarea încheierii instanței de apel, iar despre actul judecătoresc contestat a aflat la data de 03 aprilie 2019, fapt confirmat prin înscrisul din cancelaria Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui cererea de recurs din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 111 alin. (1) Cod de procedură civilă actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. (3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va

surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În această ordine de idei, instanța de recurs decelează că, din conținutul scrisorii nr. 366 rezultă indubitabil că, încheierea din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată reprezentantului recurenteii Nelli Moldoveanu, avocatului Nadejda Agatii în data de 15 ianuarie 2018, la adresa juridică a Cabinetului Avocatului „Nadejda Agatii”, mun. Chișinău, str. Grădinilor nr. 67, of. 4. (f.d. 145, vol. II)

Totodată, anterior, la 10 ianuarie 2018, documentul cu încheierea din 19 decembrie 2017 a fost publicat pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată” (a se vedea pagina web a Curții de Apel Chișinău, la rubrica încheieri - https://cac.instante.justice.md/apps/pdf_generator/base64/create_pdf.php, accesată la 22 aprilie 2019, ora 11:40).

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus - menționată, instanța de recurs precizează că această modalitate este prevăzută expres în punctele 7 – 8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 a Consiliului Superior al Magistraturii. Potrivit acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg, din motivul reintroducerii posibilității justițiabililor căutării hotărârii judecătorești după numele părților pe dosar.

În plus, conform punctului 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că nu există dubii cu privire la momentul plasării încheierii din 19 decembrie 2017 pe pagina web sus – citată și veridicității informației prezentate mai sus. De asemenea, din lecturarea cererii de recurs, rezultă că avocatul nu a demonstrat momentul primirii efective a încheierii din speță, fiind menționat că a aflat despre ea la data de 03 aprilie 2019, fapt conformat prin înscrisul din cancelaria instanței de fond. Dincolo de cele relatate, nu este clar de ce nu a fost furnizat nici un înscris în această parte (a se vedea Nicolae Popa, ibidem, parag. 21). În esență, alegația reprezentantului recurenteii este declarativă, fără suport probant. Or, cele indicate de el au fost făcute „*pro causa*”, în scopul motivării omiterii termenului de prescripție.

Distinct circumstanțelor menționate, cererea de recurs a Nelli Moldoveanu, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, a fost depusă la Curtea de Apel Chișinău în data de 03 aprilie 2019 (f.d.146-148, vol. II).

În această ordine de idei, instanța de recurs deduce că, Nelli Moldoveanu, fiind reprezentată de avocatul Nadejda Agatii și-a valorificat dreptul de a ataca încheierea

din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău în ordine de recurs mult peste termenul legal de 15 zile prestabilit de legiuitor.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) Cod de procedură civilă Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Analizând minuțios memoriul cererii de recurs, Colegiul ajunge la concluzia că, în condițiile speței nu sunt aplicabile dispozițiile art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, or termenul de declarare a recursului poate fi restabilit doar în cazul când persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridicece confirmă imposibilitatea sa de a exercita acest act de procedură în interiorul termenului legal.

Prin urmare, aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, instanța de recurs conchide că recurenta, cunoscând soluția instanței inferioare cu privire la respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat și acordarea termenului până la data de 19 decembrie 2017, ora 12:00 pentru a prezenta dovada achitării taxei de stat, urma să dea dovadă de diligență și să execute încheierea sau să facă uz de dreptul său de a ataca încheierea instanței de apel în interiorul termenului legal de 15 zile instituit de legiuitor.

Obligația de a urmări procedurile legale în instanțe revine părții implicate în proces.

La caz, Nelli Moldoveanu a beneficiat de asistență juridică calificată, respectiv trebuia să urmărească procedurile și să execute sarcinile impuse de instanțe.

Relaționând circumstanțele constatate textelor legale precitate, Colegiul apreciază ca fiind reprehensibilă solicitarea recurentei cu privire la repunerea în termen a recursului, ca fiind omis din motive întemeiate.

Or, circumstanța invocată de recurentă nu constituie o justificare rezonabilă a omiterii termenului legal de declarare a recursului și, mai mult decât atât, nu constituie temei de repunere în termen a cererii de recurs.

Instanța de recurs reliefează că, litiganții în proces, având cunoștința de dispozițiile legale și de actele de dispoziție emise de instanțele judecătorești, urmează să se conformeze acestora și să facă uz de drepturile sale procedurale cu bună credință și diligență.

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi

chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia). În cauza Melnic v. Republica Moldova, Înalta Curte a constatat violarea securității raporturilor juridice (art. 6 § 1 al Convenției) pentru admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

Astfel, coroborând ipotezele relevate supra, Colegiul apreciază ca fiind tendențioasă cererea recurentei Nelli Moldoveanu, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, cu privire la repunerea în termen a cererii de recurs și care, cu titlu de consecință, urmează a fi restituită.

Din considerentele menționate și având în vedere că, cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal din motive neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității respingerii cererii Nelli Moldoveanu, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, cu privire la repunerea în termen a cererii de recurs și restituirii recursului depus împotriva încheierii din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea Nelli Moldoveanu, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, cu privire la repunerea în termen a cererii de recurs.

Se restituie recursul declarat de către Nelli Moldoveanu, reprezentată de avocatul Nadejda Agatii, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ghenadie Rabei împotriva Nelli Moldoveanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de către Nelli Moldoveanu împotriva lui Ghenadie Rabei cu privire la anularea actelor juridice, împotriva încheierii din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supun e niciunei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Nina Vascan

Maria Ghervas